

From: "5.1.2.e 5.1.2.e)"
Sent: Sun, 12 May 2013 10:19:29 +0100
To: "Duijn, dr. ir. L.P. van (Luuk)" <5.1.2.e>; "Leeuw, ir. J.F. de (Johan)" <5.1.2.e>
5.1.2.e >; "5.1.2.e (5.1.2.e)" <5.1.2.e>
5.1.2.e >
Cc: "5.1.2.e 5.1.2.e)" <5.1.2.e> 5.1.2.e
"5.1.2.e (5.1.2.e)" <5.1.2.e> >; "5.1.2.e (5.1.2.e)"
5.1.2.e
Subject: RE: Vernieuwde bijlage 1 bij STAS notitie

beste allen,
een laat moment om nog iets ter discussie te brengen, maar ik was enkele dagen niet in staat mijn mail te bekijken, en wil graag onderstaande onder de aandacht brengen.

Wat ik nog mis in de mailwisseling maar wel besproken is tussen 5.1.2.e en mij is de zeer sterke mate van reductie die nodig is om de kastoepassingen in de benen te houden. Morgen zal ik het Cstuk verder afronden en ook is er een oplegnotitie voor het college in de maak. We kunnen natuurlijk een doelvoorschrift opleggen voor alle niet-grondgebonden kastoepassingen, zoals afgestemd in april, maar om meerdere redenen is de praktische haalbaarheid van dit voorschrift wel wat wankeler geworden in mijn mening. En de vraag is of het college iets wil voorschrijven wat niet/nauwelijks haalbaar is. Op basis van meetgegevens was voor het voldoen aan de AA-EQS een reductie van 95% afdoende. Dit was de basis voor mijn oorspronkelijke standpunt dat deze reductie haalbaar zou moeten kunnen zijn (80-90 % obv enkelvoudige techniek, tot 100% met koolfilter) en voortbordurend op de motivatie voor de Kohinor registratie (okt 2012) verdedigbaar. Toen ging de toelatingsnorm op de helling. Voor de "vorige" toelatingsnorm (van 0.054 µg/L obv de geometrisch gemiddelde norm) was de benodigde reductie al meer dan 99% (daar is in de vorige collegevergadering eigenlijk weinig over gesproken). Nu aan de ene kant die norm is aangepast naar beneden met een factor 2 (0.027 µg/L obv SSD), en aan de andere kant ook nieuwe blootstellingsconcentraties zijn berekend **en naar buiten gebracht** door de WG emissie bedekte teelten (posterpresentatie op SETAC, volgende week) van 300 µg/L voor teelt van rozen, is de benodigde reductie (>) 99.99 % geworden. Het is de vraag of dit haalbaar is (we eisen dan dus feitelijk een 0 emissie) temeer omdat het definitieve rapport voor de zuiveringstechnieken nog steeds niet beschikbaar is en we ook nog navraag doen over de daar gehanteerde detectielimiet (Onder de detectielimiet is in het rapport gezien als 100% zuiveringsresultaat, maar dan is dus wel van belang te weten wat hun detectielimiet was, temeer nu wij een doelvoorschrift van 0.05 µg/L gaan opleggen (wat op zich zelf wel detecteerbaar is, dat is al nagegaan). Op dit dossier is de stand van de wetenschap elke week anders en komen pas uitbediscussieerde zaken dus alweer snel ter discussie....

Ik ben van plan het C-stuk af te ronden met als insteek dat het Ctgb heeft onderzocht of het haalbaar is om emissiereductie voor te schrijven, maar met 2 mogelijke uitkomsten (wel dit voorschrift of toch intrekken niet-grondgebonden kasteelten). Welke het wordt, hangt af van of het college het al dan niet wenselijk vindt een dergelijke restrictie op te leggen. Het college kan de onzekerheden zoals benoemd in de oplegnotitie dan meewegen in haar risicomanagementbeslissing. Mogelijke uitkomsten van AO discussie spelen dan vast ook een rol.

Er spelen nog allerlei nuances mee qua teelten maar die heb ik in de oplegnotitie geprobeerd aan te geven. Die is beschikbaar op DMS maar ik zie dat 5.1.2.e daar nog mee bezig is. Wellicht dat jullie deze oplegnotitie dus morgen via 5.1.2.e krijgen - ik zal morgen met haar overleggen wat zij hiermee wil.

groetjes 5.1.2.e

Van: Duijn, dr. ir. L.P. van (Luuk)
Verzonden: 11 May 2013 11:33
Aan: Leeuw, ir. J.F. de (Johan)
CC: 5.1.2.e 5.1.2.e); 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e 5.1.2.e; 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e 5.1.2.e)
Onderwerp: Re: Vernieuwde bijlage 1 bij STAS notitie

Beste Johan,

Alles komt nu agv het AO in een stroomversnelling, dus het is inderdaad belangrijk dat we de regie strak houden.

1. Bijen: notitie waarin we voorstellen het EC voorstel inclusief datum van ingang (30 september) te volgen en geen extra Nederlandse maatregelen te nemen is gisteren naar het College gegaan en kan maandag officieel naar de stas, als het College instemt. Volgens mij is daarmee voor nu het bijen-dossier afgerond. Als de stas in de Kamer hier van af wil wijken om politieke redenen, dan moeten we dat na het AO maar bespreken.

2. Water-organismen: hier spelen een rol het intrekingsverzoek Imidacloprid, twee Alterra rapporten (zuivering en gevoeligheid eendagsvliegen) en het artikel van Van Dijk, Van der Sluijs cs. We nemen de nieuwe wetenschappelijke gegevens mee in het besluit over het intrekingsverzoek. Hierover hebben we in het College van april gesproken en twee principebesluiten genomen:

- * norm voor water verlagen en daarmee gebruik op het land sterk beperken, deze lijn inbrengen in de EU en aandringen op snelle maatregelen;

- * voor gesloten systemen een lozingsnorm vaststellen en deze opnemen in de gebruiksvoorschriften;

We bespreken dit op 21 mei met Nefyto en LTO en er ligt een concept-besluit voor in de mei vergadering van het College.

Bovendien stellen we de stas op de hoogte van ons voornemen.

De brief aan de stas is weliswaar gebaseerd op het Collegebesluit, maar ik ben het met je eens dat het beter is in deze belangrijke kwestie expliciet de instemming te vragen van het College met brief en notitie voor de stas.

In het AO kan de stas aankondigen dat het College bezig is de nieuwe wetenschappelijke gegevens te verwerken in het toetsingskader en dat dit ten spoedigste wordt ingebracht in de EU. Het kan zijn dat Kamer of stas dat niet voldoende vinden en "besluiten" tot een Nederlandse alleingang. Of dit juridisch kan moet maar uitgezocht worden.

Conclusie: we vragen instemming van het College met de brief en notitie aan de stas, die een uitwerking is van het eerdere Collegebesluit, met het verzoek op korte termijn te reageren.

Kun je je hier in vinden?

Luuk

Dr.ir. L.P. van Duijn

Secretaris/directeur Ctgb

College voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Board for the authorisation of plant protection products and biocides

[Stadsbrink 5 6707 AA Wageningen](http://www.ctgb.nl)

[Postbus 217 6700 AE Wageningen](http://www.ctgb.nl)

T ^{5.1.2.e} | M ^{5.1.2.e} | E ^{5.1.2.e} [@ctgb.nl](mailto:luuk@ctgb.nl)

www.ctgb.nl

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 10 mei 2013 om 22:35 heeft "Leeuw, ir. J.F. de (Johan)" <^{5.1.2.e} luuk@ctgb.nl> het volgende geschreven:

Beste mensen,

Begrijp ik het goed, dat het de bedoeling is om brief aan de Stassen te sturen voor het AO van 16/5 en dus voor de collegevergadering, waarin de uitvoeriger notitie besproken wordt?

Ik denk dat het wel kan en ik ben het met de inhoud ook eens, maar toch nog even naar Luuk en ^{5.1.2.e} vinden jullie het ook verstandig dit zo te doen, zowel wat betreft proces al inhoud?

Als dat het geval is, dan stel ik voor toch nog een kort rondje college te doen, als volgt: maandag naar college met uitleg dat de notitie in vergadering van 22/5 komt en ivm AO een korte informatieve brief met enkele QenA-s naar Stassen gaat. Dat eea iom met mij is voorbereid en als men nog opmerkingen heeft, dan graag uiterlijk dinsdagochtend, zodat brief en QenA-s dinsdagmiddag naar EZ kan.

Met vriendelijke groet,

Johan de Leeuw

Op 10 mei 2013 om 21:59 heeft "5.1.2.e 5.1.2.e)" <5.1.2.e@ctgb.nl> het volgende geschreven:

Beste Luuk en Johan,

Net nadat 5.1.2.e haar email had verstuurd kregen we nog een reactie binnen van 5.1.2.e 5.1.2.e gaf aan dat 5.1.2.e en ik in bijlage I toch een paar conclusies iets te ver hadden getrokken of dingen te expliciet hadden gemaakt in zijn opinie. 5.1.2.e en ik hebben samengewerkt aan een nieuwe herziene bijlage I, zit aan het einde van de email.

Ik heb hem ook alvast in de STAS notitie gezet, zij attachment. Ik zal de nieuwe bijlage I met RIVM en Alterra afstemmen.

groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

CTGB - Board for the Authorisation of Plant Protection Products and Biocides
College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden
Stadsbrink 5, 6707 AA Wageningen
PO box 217, 6700 AE Wageningen The Netherlands

Tel : +5.1.2.e

Fax : +5.1.2.e

E-mail : 5.1.2.e@ctgb.nl

Internet : <http://www.ctgb.nl/>

Van Dijk, T.C., Van Staalduinen, M.A., Van der Sluijs, J.P., (2013). Macro-Invertebrate Decline in Surface Water Polluted with Imidacloprid. PLoS ONE 8(5): e62374.

In deze publicatie wordt er een verband gezocht tussen de meetgegevens van imidacloprid in het oppervlaktewater van de BestrijdingsmiddelenAtlas en de databases over macroinvertebraten van de Waterschappen.

De studie is niet geschikt voor het afleiden van een toetsingsnorm voor imidacloprid vanwege de volgende complicerende factoren in de studie, die samenhangen met intensief agrarisch gebruik:

- Niet-bestrijdingsmiddel gerelateerde factoren die leiden tot ecologische verarming in sloten in agrarische gebieden.
- De blootstelling aan andere bestrijdingsmiddelen, naast imidacloprid, bij de gemeten lokatie. Gedurende de periode waarover de data wordt vergeleken, zullen meerdere gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast. De geobserveerde negatieve effect op soortenrijkdom in de studie kan dus ook deels worden veroorzaakt door deze gewasbeschermingsmiddelen.

Bovenstaande vermelde punten hebben mogelijk invloed gehad op de biologische waarnemingen, mede omdat imidacloprid concentraties en biologische waarnemingen niet van dezelfde locaties en tijdstippen zijn. Er wordt een radius van maximaal 1 km gehanteerd tussen de locaties waar imidacloprid is gemeten en waar biologische waarnemingen (fauna) zijn gedaan. Daarnaast is er een verschil in tijdstip tot maximaal 160 dagen tussen metingen van imidacloprid concentraties en biologische waarnemingen. Het is hierdoor onduidelijk in hoeverre aanwezigheid van imidacloprid in de locatie waar imidacloprid is gemeten feitelijk niet meer is dan een voorspeller van 'slechte ecologische omstandigheden' door intensief agrarische gebruik op de locatie waar fauna is onderzocht.

Het is wel zo dat gezien de hoogte van de aangepaste norm voor waterorganismen voor imidacloprid effecten te verwachten zijn bij de concentraties imidacloprid die gevonden worden in het veld. De bevindingen van de studie zijn daardoor wel geschikt voor het ondersteunen van het aanscherpen van de huidige norm.

<brief stas signalering ontwikkeling imidacloprid en water V03.doc>